

Pressiteade

Luxembourg, 11. detsember 2019

Audiitorite sõnul on ELi toetus Marokole seni vähe tulemusi andnud

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt on ELi rahaline toetus Marokole, mida maksti aastatel 2014–2018 otse riigikassasse, pakkunud piiratud määral lisaväärtust ja suutlikkust toetada reforme riigis. Audiitorite hinnangul tegeles Euroopa Komisjon riiklikes ja ELi strateegiatel kindlaks tehtud vajadustega, kuid rahastamine oli liiga paljude valdkondade vahel hajutatud, mis võis selle mõju vähendada. Samuti leidsid nad, et riigi eelarvetoetuse programmide komisjonipoolset haldamist takistasid puudused programmide kavandamises, rakendamises ja järelevalves ning tulemuste hindamises.

EL on suurim Marokole arenguabi andja maailmas. Aastaiks 2014–2020 kavandas komisjon abi kogusummas 1,4 miljardit eurot, mis oli mõeldud eeskätt kolmele esmatähtsale valdkonnale: sotsiaalteenused, õigusriik ja kestlik majanduskasv. 2018. aasta lõpuks oli komisjon sõlminud lepinguid 562 miljoni euro väärtuses ja teinud makseid peaaegu 206 miljoni euro ulatuses eelarvetoetuse rahastamisvahendist, mille eesmärk on edendada reforme ja säästva arengu eesmärke ning mis moodustab 75% ELi iga-aastastest kulutustest riigile.

Audiitorid hindasid, kas Maroko esmatähtsatele valdkondadele aastatel 2014–2018 antud ELi eelarvetoetuse komisjonipoolne haldamine oli tõhus ja kas eesmärgid saavutati. Nad vaatlesid tervishoiu, sotsiaalkaitse, õiguse ja erasektori arendamise valdkondi.

„ELi eelarvetoetus Marokole ei toetanud piisavalt riigi reforme ja edusammud peamiste probleemide lahendamisel olid piiratud,“ ütles aruande eest vastutav kontrollikoja liige Hannu Takkula. „Selleks et maksimeerida ELi rahastamise mõju, peaks komisjon keskenduma toetuse andmisel väiksemale arvule sektoritele ning tugevdama poliitilist ja valdkonnapoliitika dialoogi Marokoga.“

Komisjon hindas vajadusi ja riske asjakohaselt ning leidis, et eelarvetoetus on õige vahend Marokole abi andmiseks. Praegu moodustab ELi eelarvetoetus (keskmiselt ligikaudu 132 miljonit eurot aastas) ca 0,37% riigi keskmistest eelarvekulutustest aastas. Seetõttu on toetuse üldine

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

finantsvõimendus piiratud. Samal ajal leidsid audiitorid, et suur osa ministeeriumide eelarvetest jäi kasutamata, mis seab kahtluse alla ELi rahalise abi lisaväärtuse.

Komisjon oli määratlenud kolm esmatähtsat valdkonda. Audiitorid leidsid aga, et need koosnesid 13 alavaldkonnast, millest paljusid võis käsitleda eraldiseisvate valdkondadena. Audiitorid hoiatavad, et abikõibliku valdkonna niivõrd üldsõnaline määratlus, mida võib kohaldada paljude sektorite suhtes, vähendab ELi toetuse võimalikku mõju. Nad juhivad tähelepanu ka sellele, et komisjon ei olnud valdkondlikele programmidele rahalisi vahendeid eraldanud läbipaistval viisil ja rahastajate koordineerimine valdkondade vahel oli ebaühtlane.

Programmide rakendamist jätkatakse, kuid nende mõju ei ole seni olnud märkimisväärne, sest 2018. aasta lõpuks oli saavutatud vähem kui pool nende sihtväärtustest. Lisaks ei olnud mitmed neist sihtväärtustest piisavalt ambitsioonikad, et toetada sisulisi reforme, olles rahastamislepingute sõlmimise ajaks juba saavutatud (või peaaegu saavutatud). Audiitorid leidsid, et tulemuste hindamise ranged kontrollid olid puudulikud ja mõnikord tehti makseid siis, kui sihtväärtusi ei saavutatud ja isegi siis, kui olukord oli tegelikult halvenenud. Ka mõningates valdkonnaülestes küsimustes olid edusammud piiratud.

Maroko peatas ametliku poliitilise dialoogi ELiga pärast Euroopa Kohtu otsust, mille kohaselt ei kehti Lääne-Sahara suhtes ELi ja Maroko vahelised kalandus- ja põllumajanduslepingud. Kooskõlas ELi finantsreeglitega jätkas komisjon eelarvetoetuse andmist patiseisu ajal, mis kestis kuni 2019. aastani. Komisjon ei kasutanud seda aega ära, et välja töötada kahepoolsete suhete selge ja tulevikku vaatav strateegia.

Aruandes soovitatakse komisjonil keskenduda toetuse andmisel väiksemale arvule valdkondadele, parandada tulemusnäitajaid, et võimaldada tulemuste objektiivset mõõtmist, tõhustada väljamaksete kontrollimenetlusi, tugevdada poliitilist dialoogi ja suurendada ELi toetuse nähtavust.

Toimetajatele

Maroko on ELi oluline poliitiline ja majanduslik partner. ELi eelarvetoetus hõlmab rahaülekandeid partnerriigi riigikassasse. Ülekantud vahendid ei ole sihtotstarbelised. Riik peab siiski vastama teatavatele abikõiblikkuse kriteeriumidele enne programmi ja selle jooksul ning täitma tingimused enne maksete tegemist.

Eriaruanne nr 9/2019: „ELi toetus Marokole – siiani on tulemused olnud piiratud“ on kättesaadav Euroopa Kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu) ELi 23 keeles.

Neljapäeval, 12. detsembril, avaldab kontrollikoda eriaruande ELi eelarvetoetuse andmete kvaliteedi kohta.

Aruande pressikontakt

Damijan Fišer – e-post: damijan.fiser@eca.europa.eu
Tel (+352) 4398 45 510 / Mobiil (+352) 621 55 22 24